

**BRIEF AAN UITZENDBUREAUS
OVER DONATIE BIJ LEVEN
(NIER OF DEEL VAN DE LEVER)**

datum Leiden, 2022
onderwerp Orgaandonatie van uw uitzendkracht
referentie dbl_wg_02

Beste meneer, mevrouw,

Als uitzender van een uitzendkracht (de werknemer) bent u volgens de wet de werkgever. Uw uitzendkracht wil een nier (of een deel van de lever) doneren. Hiermee kan hij of zij mogelijk het leven van een patiënt redden. Of ervoor zorgen dat deze een beter leven krijgt. De overheid waardeert donatie bij leven en wil hiervoor drempels wegnemen. Maar het komt niet zo heel vaak voor. Daarom bent u misschien niet volledig op de hoogte van de regels hierover. In deze brief leest u hoe het afstaan van een nier of een deel van de lever gaat. En u vindt hierin de belangrijkste aandachtspunten voor uw rol als werkgever als uw medewerker gaat doneren.

Geen financiële risico's

Allereerst is het goed om te weten dat (langdurig) ziekte als gevolg van orgaandonatie geen gevolgen heeft voor uw af te dragen premies aan het UWV. Tenzij de uitzendkracht na twee jaar nog steeds ziek is. Dan zal de gedifferentieerde premie wel omhoog gaan. Daarnaast is het ook niet de bedoeling dat donoren extra kosten maken of er tijdelijk in inkomen op achteruit gaan. U leest hier meer over bij 'ziektewetuitkering via UWV'.

Hoe gaat donatie bij leven in z'n werk?

Uw uitzendkracht krijgt eerst een aantal vooronderzoeken in een ziekenhuis - vaak gaat het om een universitair medisch centrum - om te beoordelen of donatie mogelijk is. Zorgvuldigheid is belangrijk. Het gaat immers om een operatie die iemand niet voor zichzelf doet, maar voor een ander. Uw uitzendkracht zal daarom verschillende keren naar het ziekenhuis moeten. Als donatie mogelijk blijkt, wordt de operatie gepland. Het gaat om een operatie onder algehele narcose, een flinke operatie dus.

Herstel en re-integratie

Een nierdonor heeft na de operatie vaak minstens zes tot acht weken herstel nodig waarin hij of zij niet kan werken. Voor leverdonoren geldt een periode van twaalf weken. Het kan drie (bij nierdonatie) tot zes (bij leverdonatie) maanden duren voordat iemand weer volledig de oude is. In overleg met de bedrijfsarts en de uitzendkracht zelf kunt u, net als bij normale afwezigheid door ziekte, afspraken maken over het hervatten van werk. Dit is mede afhankelijk van de mate van fysieke arbeid. Misschien is het bijvoorbeeld mogelijk dat uw uitzendkracht start met lichte werkzaamheden vanuit huis als het werk dit toelaat.

Ziektewetuitkering via UWV

Orgaandonatie valt net als zwangerschap onder de ziekwet. U kunt daarom via het UWV een ziekwetuitkering voor uw uitzendkracht aanvragen (formuliercode 109860). Dit moet binnen zes weken na de eerste ziektedag gebeuren. Herstel moet u binnen twee dagen aan het UWV melden. Doet u dit later, dan kunt u een boete krijgen.

Moment van ziekmelding

Veel werkgevers melden hun werknemer op de dag van donatie ziek. In sommige gevallen neemt de bedrijfsarts of het UWV dan direct dezelfde dag contact op met de donor. Donoren ervaren dit vaak als heel vervelend: het is immers een geplande operatie waarvoor zij meerdere weken herstel nodig hebben.

Tip: wacht als werkgever een aantal dagen met de ziekmelding naar het UWV. U hebt zes weken de tijd voor de ziekmelding.

Vooronderzoek

De UWV-uitkering kunt u ook aanvragen voor de dagen dat uw uitzendkracht voor vooronderzoek in het ziekenhuis is geweest. Dit kan alleen als het vooronderzoek een halve dag of langer heeft geduurd. Let op dat u de dagen van vooronderzoek apart aanvraagt bij het UWV. Ook hiervoor gelden de aanmeldtermijn van zes weken en de termijn voor herstelmelding van twee dagen.

Duur

Een ziektewetuitkering voor donatie bij leven kan maximaal twee jaar duren. Een en ander is afhankelijk van hoe snel het herstel en de re-integratie verloopt. Uw af te dragen premies aan het UWV worden niet hoger als uw medewerker lang ziek blijft.

Is er sprake van een uitzendbeding?

Wanneer in de arbeidsovereenkomst met uw uitzendkracht een uitzendbeding staat, stopt de arbeidsovereenkomst automatisch bij een ziekmelding. Zodra de arbeidsovereenkomst eindigt, ontvangt uw uitzendkracht de uitkering rechtstreeks van het UWV. Het is wel belangrijk dat u als werkgever de uitkering bij het UWV aanvraagt. Dit mag uw uitzendkracht namelijk niet zelf doen.

Het UWV bepaalt de hoogte van de uitkering aan de hand van het dagloon. Het dagloon is het inkomen van de uitzendkracht in het jaar voorafgaand aan de ziekteperiode gedeeld door 261 (dagen). Bij ziekte in verband met orgaandonatie is de uitkering 100%.

Is er geen sprake van een uitzendbeding?

Staat in het contract met uw uitzendkracht geen uitzendbeding? Dan blijft de arbeidsovereenkomst bestaan en gelden voor u als werkgever de hierboven vermelde regels en plichten over ziekmelding, ziektewetuitkering en salarisdoorbetaling.

100% Doorbetaling

Meestal is het zo dat u als werkgever de uitkering (100% van het dagloon) rechtstreeks van het UWV ontvangt en dat u het salaris aan uw uitzendkracht blijft doorbetalen. U kunt ook de uitkering van het UWV rechtstreeks aan de uitzendkracht laten betalen. Dan mag u het door u uit te betalen salaris verlagen met de uitkering die het UWV aan de uitzendkracht betaalt.

Als werkgever moet u tijdens de ziekteperiode niet alleen het naar tijdruimte vastgestelde loon (salaris) doorbetalen maar ook de extra's, zoals vakantiegeld, bonussen, min of meer vaste overwerkvergoedingen, onregelmatigheidstoelagen en commissies. Alleen als in uw arbeidsvoorwaardenreglement of in de arbeidsovereenkomst expliciet is vastgelegd dat uitbetaling van deze toeslagen tijdens ziekte uitgesloten zijn, dan mag u deze buiten beschouwing laten. De medewerker kan in dat geval een beroep doen op de onkostenvergoeding donatie bij leven.

(Netto) onkostenvergoedingen

Het kan zijn dat u maandelijks een (standaard) netto onkostenvergoeding uitbetaalt voor bijvoorbeeld reiskosten of werkkleding. Deze onkostenvergoeding maakt geen onderdeel uit van het salaris. U mag de netto onkostenvergoeding blijven uitbetalen in de maand waarin de werknemer ziek wordt en in de daarop volgende maand. Als u deze langer doorbetaalt zitten hier fiscale consequenties aan vast. De onbelaste onkostenvergoeding mag weer uitbetaald worden in de maand nadat de werknemer weer aan het werk is gegaan.

Als bepaalde kosten ook tijdens de ziekte doorlopen, mag u deze kosten tijdens de hele periode van ziekte wel netto blijven vergoeden. Denk hierbij aan abonnementen op een vaktijdschrift, doorlopende telefoon- of internetaansluitingen.

Onregelmatig dienstverband, oproepkracht of nul-urencontract

Als u met uw uitzendkracht een nul-urencontract of een onregelmatig (oproep)contract hebt afgesproken, dan gelden dezelfde regels als voor een uitzendkracht met een vast uitzend-/dienstverband. Ook deze uitzendkracht moet u ziekmelden bij het UWV en u ontvangt hiervoor een uitkering. Voor het salaris dat u moet uitbetalen gaat u uit van het gemiddelde dienstverband van de 13 weken voorafgaand aan de operatie.

Voorbeeld

Stel uw uitzendkracht heeft in de 13 weken (3 maanden) vóór de donatie 40 uur, 20 uur en 45 uur gewerkt bij een of meerdere opdrachtgevers. Het gemiddelde aantal uur is dan 35 uur per maand ($\pm$ 8 uur per week). Dit aantal uren betaalt u uit zolang de uitzendkracht ziek is.

Als een uitzendkracht in de periode voorafgaand aan de donatie niet (meer) ingezet wordt, dan kan het voor deze persoon zinvol zijn om zijn dienstverband zelf op te zeggen. Volgens artikel 46 van de Ziektewet kan een uitzendkracht tot maximaal 4 weken na beëindiging van de uitzendovereenkomst nog aanspraak maken op een ziekengelduitkering.

AOW'er in dienst?

Hebt u iemand uitgezonden die werkt naast een AOW-uitkering? Voor deze werknemer draagt u geen premie af, maar hij is wel voor ziekte verzekerd bij het UWV. **Let op:** de UWV-uitkering is maar 13 weken in plaats van 2 jaar.

Einde arbeidsovereenkomst

Het kan zijn dat gedurende de herstelperiode van uw uitzendkracht de tijdelijke arbeidsovereenkomst afloopt. Zodra de arbeidsovereenkomst eindigt, ontvangt uw uitzendkracht de uitkering rechtstreeks van het UWV. Het is wel belangrijk dat u als werkgever de uitkering bij het UWV aanvraagt. Dit mag uw uitzendkracht namelijk niet zelf doen. U bent verplicht om er tot de laatste werkdag voor te zorgen dat het salaris van uw uitzendkracht gelijk is aan het salaris vóór de donatie.

Vragen?

Bovenstaande informatie is samen met het UWV en de ABU tot stand gekomen. In de Werkpocket van Randstad en de Kleine gids van Wolters Kluwer vindt u meer informatie net als op de site van het UWV. Voor specifieke vragen, of als u niet onder de ABU valt, kunt u het beste contact opnemen met een (juridisch) adviseur van uw brancheorganisatie. De uitzendkracht kan ook terecht bij de vakbond of het juridisch loket.

Uiteraard kunt u ook contact opnemen met de Nederlandse Transplantatie Stichting, team donatie bij leven, via telefoonnummer 071 - 579 57 77 of per e-mail: donatiebijleven@transplantatiestichting.nl.

Met vriendelijke groet,

Nederlandse Transplantatie Stichting

Jacqueline Bos
Beleidsadviseur donatie bij leven